

ÎNCHEIERE

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței

Judecători

Ala Cobăneanu

Ion Druță, Iuliana Oprea

examinând propunerea de recuzare a completului de judecată compus din judecătorii: Gheorghieș Alexandru, Albu Ana și Toderaș Aurelia precum și a tuturor judecătorilor Curții de Apel Bălți înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Salubrity Solutions”, cu repartizarea cauzei în altă instanță egală în grad – Curtea de Apel Chișinău,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gordaș Igor, Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat, Nesterovschii Alexandru împotriva Consiliului municipal Bălți, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Terra Salubritate” și Societatea cu Răspundere Limitată „Solubrity Solutions” privind contestarea actelor administrative,

c o n s t a t ă:

La 14 ianuarie 2014, Gordaș Igor a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Bălți, solicitând anularea Deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 11/57 din 28.11.2013 „Cu privire la aprobarea tarifelor pentru transportarea deșeurilor menajere” (f.d. 3, vol. II).

Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 28 februarie 2014 s-a dispus de a atrage în calitate de intervenient accesoriu SRL „Terra Salubritate” (f.d. 23, vol. II).

La 21 ianuarie 2014 Nesterovschii Alexandru a depus cerere de chemare în judecată la Curtea de Apel Bălți împotriva Consiliului municipal Bălți, solicitând declararea nulității deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 11/56 din 28.11.2013 „Cu privire la aprobarea Acordului Adițional nr. 1 la Contractul de cesiune nr. 2 din 21.09.2012”, inclusiv subpunctele 1.1, 1.1.1, a) și b) și p. 8 ale deciziei nr. 11/57 din 28.11.2013, cu privire la aprobarea tarifelor pentru transportarea deșeurilor menajere (f.d. 1-3, vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2014 s-a dispus de a strămuta pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nesterovschii Alexandru împotriva Consiliului municipal Bălți privind contestarea actului administrativ la Judecătoria Bălți pentru examinare conform competenței jurisdicționale (f.d. 22-23, vol. I).

Judecătoria Bălți prin încheierea din 06 martie 2014 a dispus de a atrage în calitate de intervenient accesoriu pe cauza dată SRL „Terra Salubritate” (f.d. 32, vol. I).

La 23 ianuarie 2014 Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Bălți, solicitând anularea

deciziei nr. 11/56 din 28.11.2013 „Cu privire la aprobarea Acordului Adițional nr. 1 la Contractul de cesiune nr. 2 din 21.09.2012” (f.d. 62-63, vol. I).

Prin încheierea Judecătoria Bălți din 12 mai 2014 pricina civilă nr. 3-114/14 la cererea de chemare în judecată depusă de Nesterovschii Alexandru împotriva Consiliului municipal Bălți, intervenient accesoriu SRL „Terra Salubritate”, privind contestarea actului administrativ și pricina civilă nr. 3-96/14 la cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Bălți privind contestarea actului administrativ s-au conexas pentru a fi examinate într-un singur proces (f.d. 100-101, vol. I).

La 21 februarie 2014 Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Bălți, solicitând anularea punctelor 1.1.1 și 1.2 din decizia Consiliului municipal Bălți nr. 11/57 din 28.11.2013 „Cu privire la aprobarea tarifelor pentru transportarea deșeurilor menajere” (f.d. 108, vol. I).

Judecătoria Bălți, prin încheierea din 21 mai 2014, a dispus de a conexas pentru a fi examinate într-un singur proces pricina civilă nr. 3-118/14 la cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Bălți privind contestarea actului administrativ și pricina civilă nr. 3-114/14 (3-96/14) la cererea de chemare în judecată depusă de Nesterovschii Alexandru și Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Bălți, intervenient accesoriu SRL „Terra Salubritate” privind anularea actelor administrative (pricinile conexas). (f.d. 134-135, vol. I)

Prin încheierea Judecătoria Bălți din 10 iunie 2014 s-a conexas pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nesterovschii Alexandru și Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Bălți, intervenient accesoriu SRL „Terra Salubritate”, cu privire la contestarea actelor administrative cu cererea de chemare în judecată depusă de Gordaș Igor împotriva Consiliului municipal Bălți, intervenient accesoriu SRL „Terra Salubritate” cu privire la contestarea actului administrativ. (f.d. 58-59, vol. II)

Prin hotărârea Judecătoria Bălți din 14 decembrie 2015 cererea de chemare în judecată depusă de Gordaș Igor, Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat și Nesterovschii Alexandru s-a admis. (f.d. 126, 136-141, vol. III)

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 15 decembrie 2015 și 16 decembrie 2015, SRL „Salubrity Solutions” a declarat apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d. 130-133, 151-163, vol. III).

La 15 februarie 2017, SRL „Salubrity Solutions” a depus cerere de recuzare, prin care a solicitat recuzarea completului de judecată compus din judecătorii: Gheorghieș Alexandru, Albu Ana și Toderaș Aurelia precum și a tuturor judecătorilor Curții de Apel Bălți cu repartizarea cauzei în altă instanță egală în grad – Curtea de Apel Chișinău, invocând în acest sens prevederile art. 50 alin. (1) lit. e), art. 53 alin. (3), art. 54, art. 60 și art. 61 CPC. (f.d. 121, vol. IV).

Consideră că există bănuieli că obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor Curții de Apel Bălți ar putea fi știrbită, în condițiile în care conflictul dintre părți cu privire la salubritatea orașului este unul controversat și mediatizat pe larg.

Menționează că, prin anularea deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 11/57 din 28.11.2013 „Cu privire la aprobarea tarifelor pentru transportarea deșeurilor menajere și deciziei nr. 11/56 din 28.11.2013 „Cu privire la aprobarea Acordului Adițional nr. 1 la Contractul de cesiune nr. 2 din 21.09.2012” se atind interesele

locuitorilor mun. Bălți, inclusiv și ale judecătorilor Curții de Apel Bălți, în interesul cărora este anularea deciziei date cu privire la tarife, ceea ce ar duce la micșorarea achitării sumei pentru transportarea deșeurilor. Or, soluția care va fi dată pe cauza dată se va răsfrânge în privința locuitorilor mun. Bălți.

Dosarul în cauză a fost expediat către Curtea Supremă de Justiție pentru soluționarea cererii de recuzare a tuturor judecătorilor Curții de Apel Bălți.

Potrivit art. 53 alin. (3) CPC al RM, dacă din motivul recuzării, în instanța sesizată cu pricina nu se poate constitui completul de judecată și dacă recuzarea îi privește pe toți judecătorii ei, cererea de recuzare se va judeca de instanța ierarhic superioară spre care se îndreaptă calea de atac respectivă.

Studiind temeiurile cererii de recuzare invocate de Societatea cu Răspundere Limitată „Salubrity Solutions” tuturor judecătorilor Curții de Apel Bălți, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 50 alin. (1) CPC, judecătorul care judecă pricina urmează a fi recuzat dacă:

a) la judecarea anterioară a pricinii a participat în calitate de martor, expert, specialist, interpret, reprezentant, grefier, executor judecătoresc, arbitru sau mediator;

b) se află în raporturi de rudenie pînă la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate pînă la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora;

b¹) o rudă a sa pînă la al patrulea grad inclusiv sau un afin pînă la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași pricini;

b²) este rudă pînă la al patrulea grad inclusiv sau afin pînă la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată;

c) este tutore, curator sau adoptator al uneia dintre părți;

d) și-a expus opinia asupra pricinii care se judecă;

e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea pricinii ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Potrivit art. 52 alin. (1) CPC, dacă există temeiurile specificate la art.50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul sînt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeiuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau poate fi examinată din oficiu de către instanță.

(5) În proces nu se admite înaintarea repetată a recuzării aceluiași judecător și pentru aceleași motive dacă anterior recuzarea lui a fost respinsă. De asemenea, nu se admite: recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sînt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării; recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător; recuzarea judecătorilor care nu sînt implicați în examinarea pricinii.

Pornind de la prevederile normelor legale evocate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că motivele invocate de către Societatea cu Răspundere Limitată „Salubrity Solutions” nu cad sub incidența art. 50 CPC.

Jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului la acest subiect indică că în fiecare caz concret va trebui de stabilit dacă, în afara conduitei personale a judecătorului, există fapte dovedite de natură a ridica îndoiele în ceea ce privește imparțialitatea acestuia.

Dreptul la recuzarea judecătorilor în temeiurile prevăzute de lege (art. 50 CPC)

constituie o garanție a independenței și imparțialității instanței de judecată.

Ordinea procesuală a soluționării cererilor de recuzare a judecătorilor (art.53 CPC), precum și limitele impuse de lege (art. 52 CPC) pentru admiterea recuzărilor urmează să contracareze abuzurile justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru înfăptuirea efectivă a justiției.

De aceea, potrivit art. 52 alin. (5) CPC, nu se admite recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sînt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării; recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător; recuzarea judecătorilor care nu sunt implicați în examinarea pricinii.

Reieșind din certitudinea prevederilor menționate, considerăm abuzive cererile privind recuzarea tuturor judecătorilor unei instanțe de judecată, dacă aceștia nu sunt implicați în examinarea unei cauze civile.

Ținînd cont de cerințele art. 46 CPC privind componența completelor de judecată, se impune concluzia că, în majoritatea cazurilor, acestea oricum nu cuprind toți judecătorii care activează într-o instanță. Prin urmare, cererile de recuzare se pot justifica doar în privința judecătorilor din același complet, și nicidecum asupra tuturor judecătorilor din instanța respectivă.

Rațiunea legiuitorului este de a nu admite perturbarea înfăptuirii justiției de către instanța investită de lege, iar extinderea artificială a temeiurilor de recuzare asupra judecătorilor neimplicați în judecarea cauzelor civile concrete constituie un abuz de drept din partea justițiabililor, care generează atât tergiversarea procesului, cât și duce la prejudicierea intereselor părților adverse.

De aceea cererile de recuzare a tuturor judecătorilor din instanța respectivă dacă nu sunt implicați în examinare unei cauze civile, urmează a fi respinsă prin încheiere nesusceptibilă de recurs separat.

Potrivit art. 53 alin. (3) CPC, dacă, din motivul recuzării, în instanța sesizată cu pricină nu se poate constitui complet de judecată și dacă recuzarea îi privește pe toți judecătorii ei, cererea de recuzare se va judeca de instanța ierarhic superioară spre care se îndreaptă calea de atac respectivă.

În acest sens, practica judiciară a Curții Supreme de Justiție (Recomandarea nr. 28 din 01.11.2012) indică că norma legală citată nu conferă dreptul participanților la proces de a cere recuzarea tuturor judecătorilor instanței, dar reglementează examinarea demersurilor de recuzare în cazurile când componența completelor, în unele judecătorii și Curți de Apel, poate coincide cu numărul judecătorilor din aceleași instanțe sau cazurile când nu poate fi format completul care trebuie să examineze recuzarea completului sesizat pe fond.

În aceste situații, cererile de recuzare, fiind formulate anume față de completul de judecată și nu față de toți judecătorii, urmează a fi examinate de instanța ierarhic superioară spre care se îndreaptă calea de atac respectivă.

Pornind de la prevederile menționate, Colegiul consideră abuzivă cererea privind recuzarea tuturor judecătorilor Curții de Apel Bălți.

Referitor la recuzarea judecătorilor care fac parte din completul ce examinează cererea de apel declarată de SRL „Salubrity Solutions”, Colegiul menționează că temeiurile invocate în cererea de recuzare urmează a fi examinate de un complet de judecată din instanța respectivă care nu participă la examinarea cauzei.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge

propunerea de recuzare înaintată de SRL „Salubrity Solutions” tuturor judecătorilor Curții de Apel Bălți, cu restituirea pricinii pentru examinare în aceeași instanță.

În conformitate cu art. art. 50, 52, 269-270 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

A respinge cererea de recuzare a tuturor judecătorilor Curții de Apel Bălți înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Salubrity Solutions”, cu repartizarea cauzei în altă instanță egală în grad – Curtea de Apel Chișinău.

Pricina civilă în cauza intentată la acțiunea lui Gordaș Igor, Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat, Nesterovschii Alexandru împotriva Consiliului municipal Bălți, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Terra Salubritate” și Societatea cu Răspundere Limitată „Solubrity Solutions” privind contestarea actelor administrative, se restituie pentru examinare la Curtea de Apel Bălți.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Ala Cobăneanu

Judecători

Ion Druță

Iuliana Oprea